

SPIS TREŚCI

DZIEJE BIZANCJUM OD R. 395 DO R. 1204

1. CESARSTWO CHRZEŚCIJAŃSKIE

7

Początki Konstantynopola — Ustrój społeczny i gospodarczy — Wychowanie i kultura — Piśmiennictwo — Sztuka

2. BIZANCJUM W PIERWSZEJ POŁOWIE V WIEKU

31

Stosunki za Arkadiusza — Partia „narodowa” — Sprawa Jana Chryzostoma — Regencja Antemiusza — Dwór Teodozjusza II — Nestorianizm — Losy humanizmu — Początki walk monofizyckich. Cesarz Marcjan — Sobór chalcędoński — Rewolty w Egipcie i w Syrii

3. LEON I I JEGO NASTĘPCY

42

Początki Leona I — Bizancjum i wódzowie germańscy — Upadek Aspara — Stosunki na Zachodzie. Zenon i Basiliskos — Parcelacja cesarstwa zachodniego — Spór o *Henotikon* — Powstanie Illusa. Cesarz Anastazjusz — Rawaenna i Bizancjum — Justyn I

4. BIZANCJUM ZA JUSTYNIANA

55

Rewolucja Nika — Upadek państwa Wandalów — Amalasunta — Belizariusz w Italii — Walki o utrzymanie Zachodu — Wyprawa Narsesa — Zdobytcze w Hiszpanii — Wojny perskie — Ekspansja na Kaukazie — Abisynia — Handel z Indiami — Nad Morzem Czarnym — Polityka wewnętrzna i kryzys gospodarczy — Likwidacja pogaństwa — Sprawy kościelne — Spór o „tria kephala” — Literatura. Architektura za Justyniana — Hagia Sophia — Polichromia kościelna — Przemysł artystyczny

5. ROZKŁAD MONARCHII JUSTYNIANOWEJ

88

Justyn II — Najazdy Awarów, Longobardów i Persów — Wojny za Tyberiusza i za Maurycjusza. Rewolucja Fokasa — Epopeja Herakliusza — Najazdy islamu — Cesarstwo syrakuzzańskie — Konstantyn IV — Stosunki socjalne i kulturalne w VII w — Rewolucja za Justyniana II — Zniknięcie dynastii afrykańskiej

6. DYNASTIA SYRYJSKA

115

Leon III i restauracja cesarstwa — Reformy dynastii syryjskiej — Ikono-klazm — Konstantyn V. Utrata Rzymu i walki kościelne na Wschodzie — Bizancjum za Ireny — Upadek Konstantyna VI. Bizancjum i Karol Wielki

7. SCHYLEK IKONOKLAZMU

132

Nicefor I — Najazdy Kruma — Leon V i nawrót ikonoklazmu — Michał z Amorion — Panowanie Teofila — Przywrócenie kultu obrazów — Kultura ikonoklazmu — Ruch umysłowy w obozie ikonodulów — Sztuka ikonoklastów i sztuka ludowa

8. SCHIZMA FOCJAŃSKA I POCZĄTKI DYNASTII MACEDOŃSKIEJ

150

Michał III i regent Bardas — Sprawa Ignacego — Focjusz — Zerwanie z Rzymem — Upadek Bardasa — Bazyli I Macedończyk — Synod r. 869 —

Wojny Bazylego I — Drugi patriarchat Focjusza — Unia z Janem VIII i synod r. 879 — Kodyfikacja prawa — Upadek Focjusza

9. BIZANCJUM W X WIEKU

177

Czasy Leona VI — Przewaga Bułgarii za Symeona — Roman Lekapenos — Czasy Konstantyna VII — Nicefor Fokas — Jan Tzimiskes

10. ŚWIETNOŚĆ DYNASTII MACEDOŃSKIEJ

217

Wojny domowe — „Bułgarobójca” — Potęga Bazylego II — Bratanice Bazylego — Konstantyn Monomachos — Schizma kościelna — Kultura umysłowa — Sztuka dynastii macedońskiej

11. DYNASTIA KOMNENÓW

259

Najazdy Seldżuków — Rozkład Bizancjum za Dukasów — Aleksy Komnenos — Pierwsza krucjata — Kalojoannes — Kultura i sztuka za Komnenów

12. SCHYLEK BIZANCJUM I JEGO UPADEK W ROKU 1204

288

Polityka Manuela Komnena — Andronikos Komnenos — Dynastia Angelosów — Rozprzężenie społeczne — Humanizm bizantyński w końcu XII w. — W przededniu IV krucjaty — Zdobycie Bizancjum przez krzyżowców — Rozbicie świata greckiego w XIII w.

BIBLIOGRAFIA

325

SPIS ILUSTRACJI

333

INDEKS

341